

Pressmeddelande

maj 2010

Samlat grepp behövs om program mot psykisk ohälsa hos barn

I Sverige används ett hundratal olika program för att förebygga psykisk ohälsa hos barn. Studier från andra länder tyder på att några program kan ha effekt. Men det saknas forskning som visar hur de svenska insatserna fungerar. Bättre kunskap behövs för att barnen ska få bästa möjliga hjälp, enligt en ny utvärdering.

Många barn upplever problem med psykisk ohälsa och det är angeläget att hitta effektiva metoder för att förebygga problemen. En väg är att erbjuda strukturerade program som till exempel ska hjälpa barn och familjer att bli bättre på att lösa problem, hantera svåra känslor och öka sin sociala förmåga.

Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU, har gått igenom den samlade forskningen på området. SBU konstaterar att det finns ett begränsat stöd i internationell forskning för att sju program kan förebygga psykisk ohälsa hos barn. Inget av det hundratal program som används i Sverige har utvärderats som förebyggande åtgärd i svenska kontrollerade studier.

Program som redan används behöver utvärderas i kontrollerade svenska studier med minst sex månaders uppföljningstid för att det ska gå att dra slutsatser om vilken nytta barnen har av programmen. Ett första steg till ökad kunskap är att utvärdera de sju program som visat förebyggande effekt i studier från andra länder.

SBU påpekar också att programmen i vissa fall kan ha negativa effekter. Program som bygger på att ungdomar med utagerande beteende träffas i grupp kan leda till att problemen förvärras.

SBU:s utvärdering gäller program som ska förebygga psykisk ohälsa hos barn. Däremot ingår inte åtgärder för barn som redan har fått en diagnos eller program som enbart syftar till att minska mobbning eller bruk av alkohol och andra droger.

Insatser mot psykisk ohälsa hos barn kan rikta sig till barnen, föräldrarna eller skolpersonal. De kan erbjudas brett eller till utvalda riskgrupper. De kan också vända sig till enskilda barn som löper risk att utveckla psykisk ohälsa.

Bakgrund

Enligt Barnpsykiatrikommitténs definition innebär psykisk ohälsa symtom som är varaktiga, som hindrar den unge från att utvecklas optimalt och som orsakar lidande (SOU 1998:31).

SBU:s rapport är gjord i samverkan med Kungliga vetenskapsakademien och Utvecklingscentrum för barns psykiska hälsa (UPP-centrum) vid Socialstyrelsen.

För journalister

Rapporten "Program för att förebygga psykisk ohälsa hos barn – en systematisk litteraturöversikt" (2010) med slutsatser och sammanfattning finns på www.sbu.se. Kontaktpersoner: Ann-Charlotte Smedler, ordförande i SBU:s projektgrupp, docent, 073-680 73 72, Björn Kadesjö, med dr, 075-247 41 24. Projektledare på SBU är Agneta Pettersson, 08-412 32 30.

SBU – Statens beredning för medicinsk utvärdering – är en statlig myndighet som kritiskt granskar sjukvårdens metoder och utvärderar nytta, risker och kostnader.

